

SOSIALURIN

Útgevri:
FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

Blaðstj.:
Villi Sørensen. (tlf. 5479 Klakksvík)

Box 76.

Prentsmíðjan á Høysbreyt
TELF 1820

Á mentunnar- økinum

MENTUNNARLÍVIÐ er táttur í samfelagnum, ið tað er av alstórum týðningi at livja fíggjarliga eins og við øðrum tiltøkum, um tað á øllum økjum mentunnarlívsins skal vera gróður og menning. Her verður stóðið lagt til útbúgving fólksins, og her skulu skapast líkindi til uppall- ing av evnum, handligum og andlig- um, at vísa andlit tjóðarinnar bæði her á landi og millum frændur og javnlíkar burtur í grannalondum og stóru verð.

MENTUNNAGRÓÐUR hevur verið, sjálvt um líkindini ikki altíð vóru tey bestu. Á flest øllum økjum eru avreksverk gjord, og fleiri og fleiri eru tær ungu kreftir, ið koma fram at og leggja teirra neistar til tann mentunnareld, sum kyndur varð av undanfarnum kvinnum og monnum og hildin logandi av øðrum, ið ikki høvdu tey bestu virkirlíkendi til framhaldsverkið, ið núlivandi og komandi ættarlið skulu byggja á.

SOSIALISMAN hevur sum høvduð mál eina útløysan av øllum teimum bestu kreftunum í okkara fólkj — eisini á mentunnarøkinum. Hetta gerst best við at bota um líkindi og atstøðurnar til fjølbroytan og ríkan

FØROYA

BANKI

TÓRSHAVN tlf. 1350

Setið avlopspeningin í BANKAN

ar stendur hann tryggur, og har gevur hann rentu

INNLAN
við 3 mánaða uppsøgn 4% pro anno
BANKABÓK 3½% pro anno
KEKK-KONTO 2% pro anno

Ynskja tygum hægri rentu, kunnu tygum í bankanum keypa lánsbræv við lögtings- ella ríkiskassaábyrgd við umleið 7 % rentu.

ÚTBANKAR:

í Eysturoy: Runavík, tlf. 7227
Fuglafirði, tlf. 64
Lorvík, tlf. 7
Skála, tlf. 7053
í Norðoyum Klakksvík, tlf. 5274

í Suðuroy: Tvøroyri, tlf. 32
Hvalba, tlf. 39
Vági, tlf. 130
í Vágum: Miðvági, tlf. 7
Sandavági, tlf. 108
Sørvági, tlf. 88

av okkara mentunnarlívi. Hetta kall er ongatið farið úr eygsjón, og líta vit aftur um bak, er tað ikki so lítið, ið er avrikað og lagt aftrat tí, sum var, tá hetta landstýri tók við. Líkindini eru stórvegis bött við stórri peningaligum íleggningum og skapan av betri atstøðum til mentunnarlígan gróður.

MEN hvørjum einstakum man vera greitt, at framvegis eru nógvar á- bótur at gera — ikki bert fyri at bæta um mentunnargróðurin í löt- uni; men uppaftur meira fyri at bota um framtíðarlíkindini, tí á- gangurin úttan ífrá gerst alt stórri og stórri — vit koma dagliga nærri og nærri stórheiminum og harvið fremmandari ávirkan.

Gevið
føroyskar
BARNABØKUR!

Føroya Arbeðarafelag

heilsar limum sínum á degi arbeðaranna 1. mai.

Stjórnin

Kæra seg um livilíkindini

Tað ljóðar alsamt frá vánaligum livilíkindum í Ungarn. Seinasta summar var ógvuligur turkur, ið var meinur fyri landbúnaðin; men hetta er ikki einasta orsök til vørurtrot og aðrar trupulleikar í samband við vørubýtið, sigur kommunistamál- gagnið »Nepszabadsag«. Um hetta sigur blaðið m. a.:

— Allastaðni hevur verið roynt at bota uppá handilsviðurskiðini; men tað eru framvegis nógvar stórri idnað- aróki, har tað einans er ein kram-

búð upp á hvørjar 1000 íbúgvar... — Nógvir arbeðarar klaga yvir, at vørurvalið í krambúðunum er nóg ov lítið, og vørurnar ov ringar.

Viðari sigur blaðið, at nógvir arbeðarar hava 25 fjórðingar til arbeðsplássíð, og at mangir av hesum eru sjúkir, tá eingin hiti er í buss- unum, ið koyra teir til og frá arbeði.

9

10

høvdu málborið seg á Doktoragrund, tá skrudgongan var. Og tað vóru jú okkara mætastu frælsishetjur, ið har høvdu orðið.

Væna, væna fosturland.
Eg elski fjøll og hvítan sand.
Eg elski storm og summarlot.
Eg elski brodd og vadagot.
Eg elski áartutlið blitt,
og allarmest titt flagg so fritt.

Hann hevði hesa yrkingina í gerð — tók ein blýant og royndi at yrkja, skrivaði upp á permuna á heimssoguni:

Bleiktra friða Føroya flagg — so er at finna rim til flagg — roynir nagg, gvagg, agg. — Jú, agg —

Ránsmenn bera til tín agg.

Megnarregla! Hanna loypur upp, rívr seg í jakkan og setist við borðið, skúgvur óruddið burtur frá sær. Nú skal yrkjast. Andin er yvir honum.

Sokja at tær, svørðið reiggja —

So er at finna rim til reiggja — deiggja, kleiggja, peiggja, meiggja. — Har var tað:

Vilja væna dúk tín meiggja.

Nei, hetta var kanska ikki gott kortini, mátti heldur koyra tað burtur aftur. — Skuldi verið okkurt sterkari, okkurt við at karva ella saksa. Nei, kanska hann var ikki so væl útborin at yrkja beint í lotuni, kortini. Heldur fara í skúla. Hann fyllir bøkurnar upp í taskuna og fer.

Úttan fyri hittir hann Jógván, vinmannin, sum er vanur at koma og boða honum um morgnarnar. Teir fylgjast so miðan gjøgnum býin báðir. Tað er vátas'ettingur og vindsamt. Reynini standa so illgrunaði á at líta, trølsk og tráskitin, undir trefss- utum skaddahettum. Lítið fólk á ferð.

2.

Tað er ikki meir enn hávaljóst, tá Tórmaður fer stunandi gjøgnum Havnargøtur á heimveg frá Elsbu. Hann er stökkin og mannræddur, kveitir aftur um seg, hvørja ferð hann hoyrir eitt kis. Komin at durunum, har hann býr, tekur hann skógv- arnar í hondina og smýgur ljóðliga upp trappuna, inn í kamarið hjá sær.

Hann letur seg berkleddan og kastar seg upp á seingina, tí tað ber ikki til at lata hana standa órørda frá í gjár. Okkurt fer vertskonan at siga tá. Tað snurrar innan í høvðinum. Sveitta- og kuldaríðir skiftast í kroppinum. Hann tekur eina segarett og festir, men blakar hana frá sær aftur av hjartailsku. »Tvi for fannan. Tað er ikki so mikið vert at ganga og drekka hetta brennivínið miður í seg.«

Har liggja lærubøkurnar hvør oman á aðrari á gólvinum undir vindeygnum. Hann hevur ikki hugt í tær til í dag, og nú var skúlatíð um ein tíma. Tekur heimssoguna og blaðar, hyggur í eina löt. Men tað ber ikki til at lesa. Stavirnir eru skeivir og fara á glið upp vinstrumegin eftir blaðnum. Nei, illanstið verði tað lisið, hugsar hann við sær. Hvat rakar triati- árákriggði eisini føroyingar. Skal tann ungi føroyingurin sita heima og lesa um triatiarákriggði í staðin fyri at ganga skrud- gongu við merkinum á odda? Nei, tað ger bert svikjarin, tann háli mattrelurin, sum fyri egna vinning roynir at sleikja teimum stóru. Føroyar, fosturlandið fram um alt. Soleiðis var tað, teir